

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Statsråden

Stortinget - Energi- og miljøkomiteen

0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/1963-

31. mars 2022

Representantforslag 156 S (2021-2022) - om å frita husholdninger fra nettleie

Jeg viser til brev fra Stortinget av 23. mars vedlagt representantforslag 156 S (2021-2022) fra stortingsrepresentantene Kjell Ingolf Ropstad, Olaug Vervik Bollestad og Dag-Inge Ulstein. Representantene fremmer følgende forslag:

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å frita husholdningene fra nettleie.

Bruk og utvikling av strømmettet finansieres i dag av alle nettets kunder, der nettleien er prisen som kunden betaler. Fastleddet skal utformes slik at kunden dekker en rimelig andel av de faste kostnadene i nettet. Energileddet skal dekke marginale tapskostnader og kan i tillegg dekke en andel av øvrige kostnader som ikke kreves inn gjennom fastleddet.

Utvikling av strømmettet er nødvendig med tanke på god forsyningsikkerhet for strøm til husholdninger, næringsliv og industri, og avgjørende for den økte elektrifiseringen av samfunnet. Samtidig er utbygging av strømmettet kostbart og kan medføre store, og ofte konfliktfylte, naturinngrep. Nettleien sender et nødvendig prissignal til alle kunder om kostnadene for samfunnet som er forbundet med transport av strøm.

Det er i dag nettselskapene som har ansvaret for å drifte og utvikle strømmettet innenfor sine konsesjonsområder, og for å levere nettjenester til sine kunder. Nettselskapene er monopolvirksomheter og deres inntekt er regulert av Reguleringsmyndigheten for Energi (RME). RMEs inntektsregulering skal sørge for at nettkundene ikke betaler mer enn nødvendig for den tjenesten de får levert, i tillegg til at tjenesten har en tilfredsstillende kvalitet. Inntektsreguleringen gir nettselskapene insentiver til effektiv drift, utvikling og

utnyttelse av nettet. Jo mer kostnadseffektivt nettselskapene klarer å drifte, utnytte og utvikle nettet, jo lavere blir nettleien.

Nettselskapene har en lovregulert plikt til å tilby alle som ønsker det tilgang til nettet (tilknytningsplikt). Før en tilknytning tillates, må nettselskapene gjøre en vurdering av om tilknytningen er driftsmessig forsvarlig (utredningsplikt). Dersom det ikke er driftsmessig forsvarlig å gi tilknytning til eksisterende nett, innebærer tilknytningsplikten at nettselskapene må utrede, søke konsesjon, og gjennomføre nødvendige investeringer i sine nett for å kunne gi tilknytning, uten ugrunnet opphold.

En nøkkelforutsetning for nettutviklingen er at den skal være samfunnsmessig rasjonell. På denne bakgrunn er nettselskapene i tillegg underlagt omfattende konsesjonsprosesser og reguleringer som skal sørge for at selskapene utfører sine oppgaver effektivt, slik at nettleien til husholdninger og andre kunder ikke blir høyere enn nødvendig, at berørte parter blir hørt og at naturinngrep minimeres.

Selv om Norge har et godt utbygget strømnnett, vil store forbruksøkninger innebære behov for forsterkninger i nettet. Nettselskapene rundt om i Norge besitter den nødvendige informasjonen for å vurdere behovet for nettførsterkninger, herunder informasjon om nettets utnyttelsesgrad, tilstand og fremtidige forbruksplaner. Med bakgrunn i denne informasjonen er det også nettselskapene som er best stilt til å vurdere nytten og kostnaden ved de ulike investeringene.

Regjeringen er opptatt av å få opp tempoet i nettutviklingen. Dagens finansieringsmodell gir nettselskapene stor grad av forutsigbarhet til å planlegge nødvendig vedlikehold og investeringer, og sikrer samtidig at regulatoriske krav møtes. Gjennom innteksreguleringen får eierne av strømnettet avkastning på sine investeringer. Forutsatt av nettselskapet driver effektivt, bidrar avkastning og avskrivninger til at nettselskapene tjener inn investeringene i nettanlegg gjennom nettleien i løpet av 30-50 år. Nettleien er med andre ord en etterskuddsvis betaling for investeringene.

Det er etter mitt syn vanskelig å se hvordan en ordning med finansiering over statsbudsjettet, der lokale nettinvesteringer vil måtte prioriteres opp mot andre formål i en sentral budsjettprosess, vil kunne gi nettselskapene nødvendig forutsigbarhet til å sikre dette bedre enn i dagens modell. Skulle nødvendige investeringer mot formodning ikke bli gjennomført, vil nettselskapet enten måtte si nei til nye kunder, og dermed bryte tilknytningsplikten, eller akseptere at forsyningssikkerheten til eksisterende kunder potensielt reduseres til et uforsvarlig nivå.

For å avhjelpe den ekstraordinære situasjonen med høye strømkostnader for husholdningene har regjeringen kommet med flere kraftfulle tiltak, blant annet økt bostøtte, reduksjon av elavgiften, og en midlertidig strømstøtnadsordning til husholdninger. Regjeringen har fremmet et forslag om å forlenge den midlertidige strømstøtnadsordningen slik at den varer til og med mars 2023.

Jeg mener vi må gi nettkundene riktige prissignaler om kostnadene i strømmettet og ivareta forutsigbarheten for nettselskapene omkring i landet i deres planlegging av investeringer og vedlikehold. Jeg vil derfor fraråde at Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å frita husholdningene fra nettleie.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Terje Aasland', written in a cursive style.

Terje Aasland